

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Τρίτη 4 Ιανουαρίου 2022
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Στο κείμενο η αρθρογράφος αναφέρεται στις επιπτώσεις των έξυπνων κινητών στις μαθητικές επιδόσεις των νέων. Ειδικότερα, επισημαίνει ότι οι συγκεκριμένες συσκευές κερδίζουν την προσοχή των παιδιών με αποτέλεσμα να επηρεάζουν τη συγκέντρωσή τους. Επίσης τονίζει ότι η ποικιλία των πληροφοριών που δέχονται οι έφηβοι σε συνδυασμό με τα μαθήματα, δυσχεραίνουν την εγκεφαλική επεξεργασία τους επηρεάζοντας περισσότερο τους πιο αδύναμους μαθητές. Τέλος, τα παιδιά χάνουν την αυτονομία και την αυτοπεποίθησή τους αφού δυσκολεύονται να προγραμματίσουν το χρόνο τους και αισθάνονται ότι παρακολουθούνται διαρκώς από τους γονείς που θεωρούν το κινητό ως υποκατάστατο της παρουσίας τους.

[81 λέξεις]

A2. Στην τελευταία παράγραφο η συντάκτρια ισχυρίζεται ότι, παρά το γεγονός ότι η τεχνολογία συμβάλλει στην πρόοδο των μαθητών, χρειάζεται παράλληλα η καθοδήγηση εκείνη που θα τους βοηθήσει να τη χρησιμοποιήσουν ορθά. Για να στηρίξει την άποψή της αυτή, χρησιμοποιεί τη μέθοδο της **αιτιολόγησης** η οποία εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «**Επειδή**». Η ανάγκη για ενημέρωση των παιδιών από μικρή ηλικία για τις επιπτώσεις από τη χρήση του κινητού και η έμφαση που πρέπει να δοθεί στη σωστή χρήση του αιτιολογείται από την ανησυχία των ίδιων των γονιών. Ένας δεύτερος τρόπος ανάπτυξης είναι αυτός της **σύγκρισης- αντίθεσης**. (Η τεχνολογία είναι καλή για την εξέλιξη των μαθητών, **όμως** είναι απαραίτητη η καθοδήγησή τους ώστε να μην τη χρησιμοποιούν λάθος./ Τα παιδιά **σήμερα** είναι περισσότερο ευαίσθητοποιημένα σε σχέση με **παλιότερες** γενιές...). Σύμφωνα με τη συντάκτρια τα σημερινά παιδιά είναι πιο ευαίσθητοποιημένα σε τέτοιου είδους

θέματα συγκριτικά με τις προηγούμενες γενιές υπονοώντας έτσι ότι είναι πιο δεκτικά σε μια τέτοιου είδους καθοδήγηση.

Α3.α) Επίσης: Δηλώνει προσθήκη. Προστίθεται μία ακόμη συνέπεια (αποσπάται η προσοχή των μαθητών με χαμηλές επιδόσεις) από τη χρήση των κινητών τηλεφώνων.

Μάλιστα: Δηλώνει έμφαση. Τονίζεται το θετικό αποτέλεσμα που προέκυψε για την επίδοση των μαθητών από τη στιγμή που αποχωρίστηκαν το κινητό τους .

...ενώ (οι μαθητές που καταγράφουν υψηλές επιδόσεις μπορούν να συγκεντρωθούν στο μάθημα): Δηλώνει αντίθεση. Η επίδραση της χρήσης των κινητών τηλεφώνων στους μαθητές με υψηλές επιδόσεις αντιτίθεται σε αυτήν στους μαθητές με χαμηλές επιδόσεις.

β) Τα συγκεκριμένα ερωτήματα χρησιμοποιούνται από τη συντάκτρια ως παραδείγματα των συνηθισμένων ερωτήσεων που κάνουν οι γονείς στα παιδιά τους μέσω μηνυμάτων στα κινητά, για να κάνουν αισθητή τη γονεϊκή παρουσία και το γονεϊκό έλεγχο. Μέσω αυτών τεκμηριώνεται η άποψή της ότι για τους γονείς το κινητό τηλέφωνο υποκαθιστά την παρουσία και το ενδιαφέρον τους. Ταυτόχρονα κινητοποιούν το ενδιαφέρον, διεγείρουν την προσοχή των αναγνωστών, και η ίδια γίνεται πιο σαφής και κατανοητή. Επίσης, ο αναγνώστης ανακαλεί στη μνήμη του τις συνήθειες αυτές ερωτήσεις που δεχόταν και ο ίδιος

γ)¹ διευρύνουν ≠ περιορίζουν, συρρικνώνουν

βλάπτουν ≠ ωφελούν, ευεργετούν

αυτόνομο ≠ εξαρτημένο, καθοδηγούμενο

εξέλιξη ≠ στασιμότητα, αποτελμάτωση

λελογισμένη ≠ αλόγιστη, άμετρη

ΘΕΜΑ Β

Ενδεικτικός τίτλος: «Εγώ... το κινητό μου»

Ενδεικτικός πρόλογος: Το κινητό τηλέφωνο συνιστά μια από τις πιο μεγάλες τεχνολογικές καινοτομίες της σύγχρονης εποχής, με απήχηση που εκτείνεται σ' όλες τις κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες και φυσικά αποτελεί την πιο απαραίτητη

¹ οποιαδήποτε άλλη αντώνυμη λέξη σημασιολογικά ορθή, θεωρείται σωστή

συσκευή για μας τους νέους. Δεν υπάρχει δραστηριότητα στην καθημερινότητά μας που δεν το συμπεριλαμβάνει. Σχολείο, σπίτι, διασκέδαση, διακοπές, παρέα, επικοινωνία, φίλοι, σχέσεις.

Μεταβατική παράγραφος: Ωστόσο, διατυπώνονται πολλές επικρίσεις ότι οι συγκεκριμένες συσκευές επηρεάζουν καθοριστικά τη ζωή μας, η οποία περιστρέφεται γύρω τους. Οι επικριτές όμως, μάλλον δεν αντιλαμβάνονται τα οφέλη που παρέχει η χρήση του κινητού στην καθημερινότητα ενός νέου.

Η χρήση του κινητού αποτελεί σημαντική πτυχή στην καθημερινότητα ενός νέου καθώς:

→ εξοικονομείται πολύτιμος χρόνος και αποφεύγεται η άσκοπη ταλαιπωρία στις καθημερινές δραστηριότητες και μετακινήσεις, διευθετώντας τις προσωπικές και καθημερινές υποχρεώσεις από απόσταση

→ οργανώνεται με εύκολο και άμεσο τρόπο ο προσωπικός χρόνος, και η επικοινωνία με φίλους ή γνωστούς, στοιχείο ιδιαίτερα αναγκαίο στις συνθήκες ζωής των σύγχρονων μεγαλουπόλεων

→ διαμορφώνει ένα προσωπικό δίκτυο ατόμων διαθέσιμων για επαφή και συζήτηση οποιαδήποτε στιγμή, πράγμα που περιορίζει το αίσθημα της μοναξιάς.

→ συμβάλλει στην έγκαιρη ενημέρωση για τις εργασίες ή τις άλλες σχολικές υποχρεώσεις καθώς και για τις προσφορές στην αγορά προϊόντων και βοηθά στην αξιοποίηση ευκαιριών που σε διαφορετική περίπτωση θα έμεναν αναξιοποίητες.

→ επιτρέπει την εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε πληθώρα πηγών γνώσης π.χ. βιβλιοθήκες, μουσεία κ.λπ.

→ ευνοεί την αυτενέργεια του μαθητή και την ερευνητική εκ μέρους του προσέγγιση της γνώσης με αποτέλεσμα να ενισχύεται η δυνατότητα αυτενέργειας του μαθητή και κατά συνέπεια η αυτοπεποίθησή του.

→ παρέχεται η δυνατότητα της διδασκαλίας από απόσταση (τηλεκπαίδευση) ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που ο μαθητής αδυνατεί να έχει φυσική παρουσία στο μάθημα.

→ συμβάλλει στην ανταλλαγή απόψεων και ιδεών και διευκολύνει τη δραστηριοποίηση και τη σύμπραξη των νέων σε διάφορες δράσεις.

→ επιτρέπει τη συμμετοχή σε κοινότητες ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα ή ενασχολήσεις και την καλλιέργεια πνεύματος σύμπραξης και συνεργασίας.

→ δημιουργεί ένα αίσθημα ασφάλειας αφού είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε επείγουσες περιστάσεις.

→ επιτρέπει την πρόσβαση σε ποικίλες μορφές επικοινωνίας όπως ομιλία, μηνύματα, εικόνες, φωτογραφίες, βίντεο και φυσικά στις εφαρμογές των σύγχρονων κοινωνικών

δικτύων, παρέχοντας ταυτόχρονα ένα διαφορετικό επίπεδο επικοινωνίας ανάλογα με την περίπτωση, τον συνομιλητή, το χρόνο, τη διάθεση, τον στόχο κ.λπ.

→ συμβάλλει στην αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με τις εφαρμογές ψυχαγωγικού περιεχομένου π.χ. παιχνίδια, μουσική, ταινίες κ.α.

→ παρέχει τη δυνατότητα στο νέο να διαμορφώνει τη δημόσια εικόνα του και να προωθεί τους στόχους και τις επιδιώξεις του.

Ενδεικτικός επίλογος: Γίνεται σαφές από τα παραπάνω ότι το κινητό τηλέφωνο αποτελεί μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα και αναπόσπαστο κομμάτι στη ζωή ενός νέου παρόλο που εμπεριέχει εκτός από ευκαιρίες και απειλές. Είναι λοιπόν στη δική μας ευχέρεια να αποφεύγονται οι κίνδυνοι και να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που αυτό προσφέρει.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

1^η εικόνα:

«Εκλήθη ο έμπιστός μου ωριλά
Μου έκανε ακουόγραμμα»

2^η εικόνα:

«Σε ξεβίδωσε, σ' έκανε φύλλο και φτερό
καλώδια μπαταρίες
λάδωμα στη φωνή σου»

Το ποιητικό υποκείμενο χρησιμοποιεί δύο εικόνες με τις οποίες περιγράφονται οι προσπάθειες δύο «ειδικών» να αποκαταστήσουν την επικοινωνία της με τον έξω κόσμο. Ο ωριλά εξετάζει την ίδια και ο ηλεκτρολόγος την τηλεφωνική συσκευή διαπιστώνοντας ότι σε καμία από τις δύο δεν οφείλεται το πρόβλημα της επικοινωνίας. Με τις δύο αυτές εικόνες το ποιητικό υποκείμενο τονίζει τις προσπάθειες της να βρει την αιτία και ενδεχομένως δηλώνει την πρόθεσή της να αποκαταστήσει τη «βλάβη» από όπου και αν προέρχεται. Ταυτόχρονα ο εικονοπλαστικός λόγος ζωντανεύει το ύφος του ποιήματος και το κάνει πιο άμεσο και παραστατικό.

Γ2. χρήση ερωτήματος

Μέρες μέρες να χτυπήσει το τηλέφωνο
μήνες, χρόνια;

χρήση β' ενικού προσώπου

Μια χαρά μου λέει ακούς
Τι σ' έπιασε.

Με τη χρήση του **ερωτήματος**, το ποιητικό υποκείμενο προσδίδει ζωντάνια, αμεσότητα και οικειότητα στους συγκεκριμένους στίχους και συγχρόνως δίνει την αίσθηση διαλόγου ποιήτριας- αναγνώστη γεγονός που καθιστά το ύφος πιο θεατρικό. Με τη χρήση του **β' ενικού προσώπου**, η ποιήτρια προσδίδει δραματικότητα και θεατρικότητα καθώς μεταφέρει μια εικόνα διαλόγου ανάμεσα στον ειδικό επιστήμονα (ωριλά) και την ίδια.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Στο ποίημά η Κική Δημουλά προβάλλει την προσπάθειά της να αποκαταστήσει την επικοινωνία της με τον έξω κόσμο. Χρησιμοποιεί ως σύμβολο του φορέα της επικοινωνίας αυτής μια τηλεφωνική συσκευή υπονοώντας ότι στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής υπάρχει ο δέκτης και ταυτόχρονα ο πομπός των μηνυμάτων που εναγωνίως θέλει να ανταλλάξει. Η στάση της αυτή υποδεικνύει το βαθύ αίσθημα μοναξιάς που βιώνει το οποίο μπορεί να καλύψει μόνο η ανθρώπινη επαφή του αγαπημένου προσώπου, του φίλου. Ωστόσο, όταν διαπιστώνει ότι η απουσία επικοινωνίας δεν οφείλεται στην ίδια ή σε τεχνική βλάβη αλλά στην «επαφή» δηλαδή στο άλλο ή στα άλλα πρόσωπα είναι αποφασισμένη να την τερματίσει, να τη «θάψει». Άλλωστε έχει από παλιά την εμπειρία μία τέτοιας απογοήτευσης, «ξέρει». Μεταφέροντας τους προβληματισμούς της ποιήτριας στη σύγχρονη εποχή, θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι παρά την πληθώρα των μέσων επικοινωνίας, οι διαπροσωπικές σχέσεις έχουν γίνει πιο επιφανειακές, η ανταλλαγή μηνυμάτων είναι σύντομη, τυπική, προκατασκευασμένη. Ο αστικός τρόπος ζωής και οι γρήγοροι ρυθμοί του εμποδίζουν τους ανθρώπους να αφιερώσουν ουσιαστικό χρόνο ο ένας στον άλλο και έτσι το αίσθημα της μοναξιάς είναι κυρίαρχο.

[190 λέξεις]